

УДК 94(355.35)

Мамедов Габиль Нуркиши огли

РОЗВИТОК СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ АЗЕРБАЙДЖАНОМ І УКРАЇНОЮ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ ТА НАУКИ

В статті досліджується процес становлення та розвиток співробітництва між Азербайджаном і Україною у галузі освіти та науки. Підкреслюється, що культурний діалог є важливою складовою в розвитку відносин між Україною і Азербайджаном. Доводиться, що між двома братніми країнами існують багатовікові культурні зв'язки й плідне співробітництво, що залишається важливим фактором взаєморозуміння й довіри між ними.

Ключові слова: освіта, наука, співробітництво, культурні зв'язки, товариство азербайджансько-української дружби, конгрес азербайджанців України, азербайджанська діаспора України.

В статье исследуется процесс становления и развития сотрудничества между Азербайджаном и Украиной в сфере образования и науки. Подчеркивается, что культурный диалог является важной составной в развитии отношений между Украиной и Азербайджаном. Доказывается, что между двумя братскими странами существуют многовековые культурные связи и плодотворное сотрудничество, которое остается важным фактором взаимопонимания и доверия между ними.

Ключевые слова: образование, наука, сотрудничество, культурные связи, общество азербайджанско-украинской дружбы, конгресс азербайджанцев Украины, азербайджанская диаспора Украины.

The process of formation and development of cooperation between Azerbaijan and Ukraine at education and scientific sphere is analyzed at the article. The author emphasizes that cultural dialogue is an important

part at the development of the relations between Ukraine and Azerbaijan. He proves that between two brotherly countries centuries-old cultural relations and productive cooperation exist.

Key words: *education, science, cooperation, cultural relations, Azerbaijan-Ukrainian friendship society, congress of the Azerbaijanians of Ukraine, Azerbaijan diaspora of Ukraine.*

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження визначається тим, що вивчення історії становлення та розвитку співробітництва між Азербайджаном і Україною у галузі освіти й науки, особливо на нинішньому етапі відродження української національної державності постає актуальним завданням вітчизняної історичної науки. Діалог між культурами зближає різні нації й народи, зміцнює взаємозв'язок між ними. Міжкультурний діалог є найважливішою умовою успішного співробітництва між індивідами, різними групами, організаціями й країнами на всіх рівнях. Під час офіційного візиту Президента Української Республіки В. Ющенко в Азербайджан 9-10 квітня 2009 року, президенти обох держав відзначили велике значення подальшого розвитку відносин у гуманітарній сфері, підкреслили, що культурний діалог є значною складовою в розвитку відносин між Україною й Азербайджаном [1]. Отже, між двома братніми країнами існують багатовікові культурні зв'язки й плідне співробітництво, що залишається важливим фактором взаєморозуміння й довіри між ними.

Аналіз актуальних досліджень. Незважаючи на те, що існує чимало унікальних прикладів плідного міжнародного освітнього та культурного співробітництва, зокрема між Азербайджаном і Україною, досі не маємо окремої узагальнюючої праці, в якій було б проаналізовано наявний матеріал, відображено основні етапи процесу становлення та розвитку співробітництва між Азербайджаном і Україною у галузі освіти та науки. Серед робіт, присвячених окремим аспектам обраної проблеми, варто особливо відзначити дослідження Т.М. Алієв [4], С. Курбанова [10], Н.С. Мамедзаде [2, с. 93], Г.Н. Мамедов [3] та ін. У них зібраний та узагальнений певний фактичний матеріал, який дозволяє оцінити деякі аспекти розвитку азербайджансько-українських відносин. Але в цих роботах не розкрито цілісну картину розвитку співробітництва між Азербайджаном і Україною в галузі освіти та науки, яке наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. інтенсивно розширюється і заглиблюється.

Мета статті. Мета і основні завдання дослідження визначені з урахуванням актуальності теми та її логічного зв'язку з національними науковими програмами. Метою статті є всебічне комплексне висвітлення історії становлення та розвитку співробітництва між Азербайджаном і

Україною у галузі освіти та науки наприкінці ХХ – початку ХХІ ст., а саме аналіз діяльності Конгресу азербайджанців України, що має свої відділення в більшості великих міст України, Харківського обласного товариства азербайджансько-української дружби «Достлуг» та інших громадських організацій, головною метою діяльності яких є об'єднання представників азербайджанської діаспори в Україні для сприяння створенню умов реалізації й розвитку культурних, духовних, суспільно-політичних потреб своїх членів і діаспори в цілому, захисту прав і інтересів членів азербайджанської діаспори в Україні.

Виклад основного матеріалу. Договір про дружбу й співробітництво, укладений в 1992 році між Азербайджанською й Українською республіками створив ґрунтовну юридичну базу подальшого розвитку взаємних відносин у всіх сферах. Сторони сприяють розвитку співробітництва в підготовці кадрів в області культури й утворення, розширенню й поглибленню безпосереднього співробітництва й прямих зв'язків між державними установами й громадськими організаціями культури й науки, утворення й освіти [2].

Культурні зв'язки між Азербайджаном і Україною особливо успішно розвиваються в галузі освіти. Співробітництво в сфері освіти між Україною й Азербайджаном передбачає нижченаведені завдання: обмін ученими, аспірантами, викладачами, співробітниками, студентами по обов'язкових короткострокових і середньострокових програмах; розвиток прямих партнерських зв'язків між освітніми установами й організаціями; проведення спільних наукових досліджень, підготовка наукових кадрів; активний обмін науково-технічною, науково-методичною інформацією, новими технологіями, досвідом у розвитку передових методів; підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; сприяння обміну публікаціями, матеріалами досліджень, в області видавничої справи й поширенню на території своєї держави друкованої продукції, що видається іншою країною; організація двосторонніх спільних наукових симпозіумів, семінарів і конференцій; складання й переклад навчальних посібників і методичних матеріалів; складання спільних наукових проектів і програм по різних сферах освіти; організація плідного співробітництва між науковими бібліотеками двох країн; надання

державного сприяння в створенні культурних центрів України й Азербайджану в університетах.

24 березня 1997 року між міністерствами освіти Азербайджану й України була підписана двостороння Угода в галузі освіти й науково-технічного співробітництва. Поряд із цим, між двома країнами були підписані Угоди про співробітництво в сфері атестації високо спеціалізованих наукових і науково-педагогічних кадрів (Київ, 22 грудня 1995 р.), про взаємне визнання наукових звань і еквівалентності освітніх документів (Баку, 16 березня 2000 р.) і т.д. Підписані в ході Ялтинського саміту країн вхідних у ГУУАМ 3-4 липня 2003 року Угода «Про співробітництво в галузі освіти між міністерствами утворення країн – учасниць ГУУАМ» і Протокол «Про співробітництво в сфері науки й техніки між Академіями Наук країн - учасниць ГУУАМ», відкрили широкі можливості в розвитку співробітництва між Азербайджаном і Україною в галузі науки й утворення, створили міцну правову базу для інтенсифікації цих процесів. Протокол передбачає створення постійної комісії із проведення конференцій, симпозіумів, семінарів, обміну інформацією й науковими дослідженнями, захисту прав інтелектуальної власності, розробку програм по співробітництву в сфері науки й освіти [3].

Поряд з вище перерахованими договорами й угодами, що регулюють азербайджансько-українське співробітництво в галузі науки й освіти, існують цілий ряд угод, укладених між різними вищими навчальними закладами двох країн. Бакинський Державний Університет, Бакинський Слов'янський Університет, Азербайджанська Національна Авіаційна Академія, Азербайджанська Національна нафтова академія, Азербайджанська медична академія уклали угоди по різних галузях науки з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Національним медичним університетом імені А. А. Прочанина, Черкаським національним університетом імені Б. Хмельницького, Київським Слов'янським університетом, Національною Академією кадрів, Дніпропетровським національним університетом і т.д. [4].

Слід зазначити, що ще в 1997 році з боку Міністерства освіти та науки України було запропоновано відкрити в Баку філії одного із провідних вищих навчальних закладів України - Дніпропетровського національного університету. Це питання було внесено в щоденник засідання азербайджансько-української міжурядової комісії в березні 1999 року. У червні прем'єр-міністр України В. Пустовойтенко звер-

нувся до президента Азербайджанської Республіки Г. Алієву із проханням надання сприяння в рішенні питання відкриття філії Дніпропетровського національного університету в Баку. 13 липня 2003 року завдяки ініціативі Надзвичайного й повноважного посла Азербайджанської Республіки в Україні Талят Алієва, Надзвичайного й повноважного посла Української Республіки в Азербайджані А. Юрченко, міністрів освіти М. Марданова і С. Николаєнко Бакинська філія Дніпропетровського національного університету почав функціонувати.

У цей час у Бакинській філії Дніпропетровського національного університету навчаються більше 280 студентів по 8 спеціальностям. Близько 50 професорів і доцентів займаються викладацькою діяльністю в Бакинській філії. За короткий час співробітники університету підготували 6 монографій, 7 навчальних посібників, 3 методичних посібники, безліч навчальних програм. Бакинська філія Дніпропетровського національного університету ретельно продовжує вносити свою посильну лепту в справу розширення співробітництва в галузі науки й освіти між Азербайджаном і Україною [5].

Яскравим прикладом величезного інтересу до Азербайджану в Україні стало відкриття у вересні 2000 року Інституту політичних і соціальних наук імені Гейдара Алієва при Міжрегіональній академії управління кадрами в Києві. У цей час у цьому авторитетному навчальному закладі, яким керує професор Микола Головатий, а почесним директором є народний депутат України, віце-президент Парламентської асамблеї Євросоюзу Борис Олійник, функціонують сім кафедр, навчаються 1600 студентів, у тому числі 20 студентів з Азербайджану. У лютому 2005 року в інституті був створений центр психологічної діагностики й конституції [6]. У липні 2007 року в Інституті політичних і соціальних наук імені Гейдара Алієва при Міжрегіональній академії управління кадрами відбулася церемонія вручення дипломів ступеня бакалавра семи випускникам - азербайджанцям. На церемонії виступив ректор МАУК, професор Микола Головатий, який побажав студентам з Азербайджану подальших успіхів у навчанні й виразив упевненість у тому, що вони внесуть свій вагомий внесок у справу зміцнення дружби й співробітництва між двома братніми країнами, будуть гідно представляти інститут у всіх кутках миру.

Між Інститутом політичних і соціальних наук імені Гейдара Алієва при Міжрегіональній академії управління кадрами і Азербайджанською Республікою зав'язалося тісне й плідне

співробітництво. Науково-практичні конференції, зустрічі студентів з політичними діячами й ученими, святкування національних свят є доказом ефективного співробітництва. Інститут часто відвідують гості з Азербайджану, представники посольства Азербайджанської республіки в Україні. В 2006 році МАУК із приводу річниці від дня народження президента Азербайджану Гейдара Алієва відвідали депутати Азербайджанського Парламенту, державні діячі, представники дипломатичного корпусу, діячі науки, під керівництвом Надзвичайного й повноважного посла Азербайджанської Республіки в Україні Талят Алієв. Гості поклали квіти до пам'ятника Г. Алієва й ушанували його пам'ять.

Міжнародна академія управління кадрами має свої представництва в закордонних країнах. В 2001 у Баку на базі університету «Тефекюр» почав функціонувати відкритий освітній центр МАУК. В азербайджанському центрі МАУК студенти навчаються по найсучасніших навчальних програмах, під керівництвом досвідченого професорсько-викладацького складу.

3 квітня 2009 року Міжнародна академія управління кадрами врочисто відзначила своє 20-ти річчя. На врочистих зборах в актовому залі Академії брали участь представники істеблїшменту України, дипломатичного корпусу, акредитованого в Києві, відомі діячі науки й культури, громадські діячі. Привітав гостей президент МАУК, професор Георгій Щекин. Посол Азербайджанської Республіки в Україні пан Т. Алієв гаряче поздоровив Г. Шекина, ректорат, професорсько-викладацький склад, студентів Академії від імені дипломатичного корпусу, побажав їм подальших успіхів і прогресу. Дипломат з особливою гордістю відзначив, що Інститут політичних і соціальних наук імені Гейдара Алієва став одним з перших навчальних закладів, заснованих при Міжрегіональній академії управління кадрами. За вагомий внесок у розвиток і зміцнення відносин між вузами України й Азербайджану пан Т. Алієв був нагороджений почесною грамотою МАУК [7].

Особливо тісні зв'язки існують між створеним в 2000 році Бакинським Слов'янським університетом і Україною. Велика увага в Університеті приділяється вивченню української мови та літератури. Українознавство викладається на рівні бакалаврів і магістрів. В Університеті функціонує Український навчальний центр, заснований у жовтні 2001 року. Центр тісно співробітничав з українською громадою імені Т. Шевченка й посольством Азербайджанської Республіки в Україні. Із упевненістю можна сказати, що Український навчальний центр в Азербайджані відіграє роль

центра української культури. Студенти вивчають у центрі українську мову та літературу, проводять різні культурно-масові заходи пов'язані з культурою й історією України. При Центрі функціонує також «Недільна школа», створена з ініціативи посольства України в Азербайджані, українською громадою імені Т. Шевченка і колективу БСУ. На врочистому відкритті цієї школи взяв участь Голова Верховної Ради І. С. Плющ. У вересні 2006 року Президент України В. Ющенко під час свого офіційного візиту в Азербайджан провів зустріч зі студентами і викладачами Бакинського Слов'янського університету. Високий гість виразив особливе задоволення тим, що в столиці Азербайджану успішно функціонує університет, у якому вивчають історію, мову і культуру України. Він високо оцінив вагомий внесок професорів, викладачів, працівників університету в діалог між двома державами.

У розвитку культурного співробітництва між Азербайджаном і Україною своєрідна роль належить Київському національному університету імені Тараса Шевченка. Згідно існуючих угод і домовленостей між Київським національним університетом імені Т. Шевченка та університетами Азербайджану проводиться активний обмін студентами й науковими досягненнями. Починаючи з 2002 року, на факультеті сходознавства Київського національного університету імені Т. Шевченка в навчальну програму уведена спеціальність «Азербайджанська мова й література». Міністерство освіти Азербайджану надає допомогу КНУ ім. Т. Шевченка книгами, навчальними посібниками, програмами та іншими навчальними матеріалами. Співробітники посольства Азербайджану в Україні часто відвідують студентів, що навчаються за фахом «Азербайджанська мова та література». Посол Азербайджану в Україні Т. Алієв виразив ректорові університету подяку за чуйну увагу до азербайджанської мови та літератури, особисто нагородив студентів, які відзначились в навчанні. Студентам була виділена місячна стипендія в розмірі 100 гривень або 20 доларів США [8].

Слід зазначити, що Президентів Азербайджанської Республіки Й. Алієву й екс-спікерів Парламенту М. Алескерову було присвоєно звання Почесного доктора Київського національного університету імені Т. Шевченка за заслуги в розвитку дружніх відносин між Азербайджаном і Україною.

Учені, провідні спеціалісти сфери освіти, видні педагоги Азербайджану й України часто проводять спільні конференції, симпозиуми та семінари по актуальних питаннях утворення, впровадження сучасних навчальних програм і

методик. 18 травня 2005 року в Полтавському університеті споживчої кооперації був організований круглий стіл по темі «Азербайджансько-українські зв'язки в сфері освіти в рамках Болонського процесу». Захід був організований з ініціативи державної адміністрації Полтавської області й при безпосередній підтримці мера міста А. О. Бойко. Згідно з робочим планом Ради ректорів вищих навчальних закладів по споживчій кооперації держав СНД на 2004-2005 рік і договору між Азербайджанським університетом кооперації та Полтавським університетом споживчої кооперації від 21 травня 2005 року, у ПУСК навчалися 10 студентів з Азербайджану по спеціальностям «Фінанси», «Фінансовий облік і аудит», «Міжнародна економіка», «Маркетинг».

Взаємовигідні зв'язки між різними вищими навчальними закладами Азербайджану й України продовжують розвиватися, і з кожним роком цей процес стає ще більш інтенсивним. В 2008 році між Бакинським Інститутом удосконалення й перепідготовки педагогічних кадрів і Київським обласним інститутом по післядипломному удосконаленню педагогічних кадрів Української Республіки був підписаний договір про співробітництво. 9 червня 2008 року в Баку був проведений семінар, присвячений питанням по перетворенню в життя умов вищезгаданого договору. Семінар вели ректори А. Заманов і М. І. Клокара. Договір, укладений між інститутами, передбачав подальший розвиток співробітництва із проблем удосконалення й перепідготовки педагогічних кадрів, забезпеченню оптимального рішення існуючих проблем, застосуванню більше раціональних моделей і технологій [9].

24 вересня 2008 року Угода про співробітництво між Національною авіаційною академією Азербайджану й Національним авіаційним університетом України підписали з боку Азербайджану ректор, академік Ариф Пашаєв і професор Микола Кулик з української сторони. Угода передбачала взаємний розвиток і поглиблення зв'язків у науково-технічній сфері, підвищення рівня плідотворності учбово-методичних і науково-дослідних робіт, підготовку й перепідготовку фахівців і викладачів, обмін викладачами й студентами.

Тісні зв'язки між Україною й Азербайджаном існують також у сфері науки. Після завоювання незалежності українські й азербайджанські вчені успішно співробітничать у різних галузях науки. Сторони заохочують співробітництво між Академіями наук, іншими науковими установами обох країн по напрямках, що представляє взаємний інтерес. Як було зазначено вище, сто-

рони визнають еквівалентними вже видані документи про утворення, учені ступені та учені звання, кваліфіковані атестати й дипломи й, з огляду на здійснення реформ у сфері освіти й науки, розробляють положення по взаємному визнанню нових документів. На проведеній у Києві 8 червня 2001 року другій міжнародній конференції на тему «Україна-Азербайджан: учора, сьогодні, завтра», велика увага була приділена питанням співробітництва в галузі освіти й науки між двома країнами.

Учені з Азербайджану активно сприяли своїм українським колегам у підготовці 25-ти томної енциклопедії сучасної України. В енциклопедії знайшли своє місце статті про азербайджанських учених, що зв'язали свою наукову діяльність із Україною. Національні Академії наук Азербайджану й України активно й успішно співробітничать по лінії Асоціації академій міжнародних наук, співзасновниками й членами якої є обидві країни. Академії двох країн обмінюються науковими матеріалами, нормативно-правовими актами проведення міжнародних семінарів і наукових конференцій. Були проведені ряд великих міжнародних форумів за участю вчених і фахівців з Академії Наук України й Азербайджану. Представники науки обох країн брали участь у міжнародних семінарах проведених в 1996, 1997, 1998, 2000 і 2003 роках з питань захисту інтелектуальної власності. Україна та Азербайджан співробітничать також у рамках Організації чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) і ГУАМ [10].

18 вересня 2007 року в Інституті Фізики Азербайджанської НАН була проведена зустріч першого віце-президента НАНА академіка А. Гашимова з координатором по навчанню й проектуванню Українського Центра науки й технології Ельвірою Шармой, координатором по сприянню й розвитку того ж Центра Тетяною Иллаш, директором Харківського Центра розвитку технологій малого бізнесу Інною Гагауз, ректором Інституту інтелектуальної власності й права Павлом Цубуле. У зустрічі була обговорена проблема трансферу наукових технологій в інститутах НАНА по міжнародній програмі. Було ухвалене рішення про те, що відповідно до вимог цієї програми по одному фахівці з кожного інституту повинні пройти відповідний курс навчання. Метою курсу є навчання фахівців основам трансферу й комертизації ринкових концепцій і технологій [11].

Важливу роль у розширенні співробітництва між Україною й Азербайджаном в області культури, науки й утворення грають національно-культурні об'єднання в Україні. З моменту прий-

няття Закону України «Про національні меншості в Україні» (25.06.1992р. № 2494-ХІІ) державою створюються відповідні умови для забезпечення прав національних меншостей і задоволення їх етнокультурних потреб.

Українська держава, створюючи демократичне суспільство на принципах рівності всіх його членів перед законом, незалежно від расової, національної й релігійної приналежності, реалізує заходу з метою забезпечення вільного розвитку культурної і мовної самобутності представників різних національностей, що проживають на її території. Цьому сприяють національно-культурні суспільства, які беруть активну участь у процесах державного будівництва, установлюючи принципи толерантності й взаємоповаги.

В Україні значно активізувався процес самоорганізації національних меншостей, намітилася позитивна тенденція до збільшення суспільної активності представників різних національностей, створення ними національно-культурних об'єднань. На сьогодні в Україні діють більше 1250 національно-культурних об'єднань громадян різних національностей, у тому числі азербайджанців. У своїй більшості їхніх статутних діяльностей припускає сприяння розвитку дружніх зв'язків між Азербайджаном і Україною, у тому числі в галузі науки та освіти.

Найбільш розгалуженої й структурованої з них є «Конгрес азербайджанців України» (КАУ), що має свої відділення в більшості великих міст України. Головною метою діяльності КАУ є об'єднання представників азербайджанської діаспори в Україні для сприяння створенню умов реалізації й розвитку культурних, духовних, суспільно-політичних потреб своїх членів і діаспори в цілому, захисту прав і інтересів членів азербайджанської діаспори в Україні. Активно співробітничавши з Посольством Азербайджанської Республіки в Україні, однієї з основних завдань діяльності КАУ є сприяння розвитку сходовознавства в Україні.

Яскравим прикладом, що сприяє розширенню співробітництва між Україною та Азербайджаном в області культури, науки та освіти, є діяльність Харківського обласного товариства азербайджансько-української дружби «Достлуг». Зареєстроване 19 листопада 1999 року Управлінням юстиції в Харківській області, товариство поєднує у своїх рядах більше 500 представників різних національностей. Основними завданнями товариства «Достлуг» є об'єднання зусиль азербайджанців для відродження й збереження національно-культурних традицій, сприяння зміцненню культурно-економічних зв'язків між Україною й Азербай-

джаном, захист прав і інтересів азербайджанців, що проживають в Україні.

З 2001 року товариства «Достлуг» очолює доктор технічних наук, професор Харківського національного університету радіоелектроніки, віце-президент Асоціації національно-культурних об'єднань України, академік Академії прикладної радіоелектроніки Білорусії, Росії, України, доктор технічних наук, професор Омарів Мурад Анвер огли.

При товаристві «Достлуг» функціонує Азербайджанський культурно-освітній центр, танцювальний колектив «Перлини Азербайджану», клуб поезії «Низами», жіночий клуб «Натаван». Діяльність товариства «Достлуг» неодноразово відзначалася грамотами і подяками Державного комітету зі справ національностей і релігій України, Харківської обласної державної адміністрації та Харківської міської ради, а Мурад Омарів став Лауреатом премії Виконавчого комітету Харківської міської ради в номінації «Зміцнення міжнаціонального миру й згоди» [12].

Для збереження й розвитку національної культури і традицій при національно-культурних об'єднаннях створюються культурно-освітні центри. Серед них виділяється Азербайджанський культурно-освітній центр «Достлуг» у Харкові, що функціонує на базі муніципальної загальноосвітньої школи. Його діяльність регламентована законодавством України та розпорядженнями Харківської міської ради. Основним завданням центра є збереження й розвиток азербайджанської культури й національних традицій, виховання в учнів толерантності в багатонаціональній українській державі. Учні центра вивчають азербайджанську мову і літературу, історію і географію, правознавство, релігієзнавство і малювання. Якщо 2000-2001 навчальному році в центр було прийнято тільки 25 учнів, то в 2007-2008 навчальному році їхня кількість досягла вже 85 чоловік.

Учні Азербайджанського культурно-освітнього центру беруть активну участь у всіх заходах, проведених обласною державною адміністрацією, Харківською міською радою і товариством «Достлуг». Розроблена й реалізується програма взаємобміну між азербайджанськими й українськими школярами (м. Баку та м. Харків), а також турецькими й українськими школярами (м. Ізмір і м. Харків).

Щорічно в план роботи товариства «Достлуг» включаються такі заходи, як жалобні збори, присвячені Чорному Січню 1990 року, Ходжалинському геноциду азербайджанців у НКАО 26 лютого 1992 року, Дню геноциду проти азербай-

джанського народу, а також азербайджанське національне свято Новруз і Курбан-байрам.

Розвитку зв'язків між Україною і Азербайджаном у галузі науки і освіти сприяє активне співробітництво товариства «Достлуг» з Державним комітетом Азербайджанської Республіки в справах діаспори. За підтримкою Державного комітету Азербайджанської Республіки в справах діаспори товариством «Достлуг» були реалізовані такі проекти, як:

- відкриття пам'ятника великому синові азербайджанського народу Самеду Вургуну в Києві, автором якого є азербайджанець, член правління суспільства «Достлуг», заслужений художник України, доцент Харківської державної академії дизайну й мистецтва Сейфаддин Гурбанов;

- презентація двотомника «Антологія азербайджанської поезії» українською мовою, виданого на честь 100-річчя від дня народження Самеда Вургуну, укладачем якого став відомий в Україні поет і перекладач Микола Мирошніченко. Презентація пройшла в рамках святкування Дня національної солідарності азербайджанців миру, і була організована Держкомітетом України по справах національностей і міграції, Посольством Азербайджанської Республіки в Україні;

- презентація спеціального випуску азербайджанського журналу «Кулина» українською мовою за участю президентів Асоціації кулінарії Азербайджану й Харківської області, представників посольства й місцевої влади (31 травня 2007 р.);

- організація поїздки учнів Азербайджанського культурно-освітнього центра «Достлуг» до школярів м. Баку;

- круглий стіл на тему: «Розширення культурно-економічних зв'язків між Україною й Азербайджаном», присвячений до Дня Азербайджанської Республіки, основним завданням якого було підвищення ролі азербайджанської діаспори Харківської області в розширенні українсько-азербайджанських зв'язків у галузі економіки, утворення й культури. Між керівництвом Харківської області й керівниками харківських підприємств вироблені спільні рішення по вдосконаленню взаємин з підприємствами й організаціями Азербайджану.

- участь керівників товариства «Достлуг» у міжнародних форумах з метою визначення подальших шляхів співробітництва в розвитку утворення й культури між Україною й Азербайджаном.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Всебічний процес оновлення українського суспільства із здобуттям Україною незалежності викликав закономірне прагнення

до тісного співробітництва з іншими демократичними державами. В результаті, співробітництво між Азербайджаном і Україною в галузі освіти й науки наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. інтенсивно розширюється й заглиблюється. Розвитком подальших дружніх відносин між Азербайджаном і Україною є проведення таких інтернаціональних заходів, як зустріч членів товариства «Достлуг» з ветеранами Великої Вітчизняної війни, присвячена 64-й річниці перемоги у Великій Вітчизняній війні й ролі Азербайджанської Республіки в цій Перемозі (13.05.2009 р.). Крім ветеранів, на зустрічі виступили представники обласних і міських влада і учені-історики. Інформаційний матеріал до цього заходу про роль Азербайджану й азербайджанців у Великій Перемозі був наданий Державним комітетом Азербайджану по справах діаспори. Зближенню й об'єднанню культурного простору між двома країнами служить проведений осінню 2009 року захід товариства суспільства «Достлуг», присвячений 800 річниці смерті класика світової поезії Низами Гянджеві. Була реалізована велика програма: проведена науково-практичної конференції, присвячена творчості Низами Гянджеві, організована виставка робіт азербайджанських художників і скульпторів, членів товариства, проведені інші заходи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стратегические партнерские отношения между Азербайджаном и Украиной продолжают. - Азербайджан. – 2009. - 10 апреля; Полное взаимопонимание. - Каспий, 2009. - 11 апреля.
2. Мамедзаде Н.С. Взаимоотношения Азербайджанской Республики со славянскими странами СНГ и Восточной Европы. - Баку, 2006.
3. Мамедов Г.Н. Современная история Украины (конец ХХ – начало ХХІ века). (Учеб.пособие). – Баку, 2009, С.152- 154. (на азерб. яз.)
4. Алиев Т.М. Азербайджано-украинское сотрудничество: современный этап развития // Автореферат дисс. канд. полит. наук. - Баку, 2004, С.16.
5. Бакинский филиал - Вісник, 2006, квітень.
6. <http://www.maup.com.ua/news/news.php?idn=395>.
7. «Двадцатилетие Международной Академии Управления Кадрами Украины, при Институте Социальных Наук имени Гейдара Алиева». - Азербайджан муаллим, 2009, 10 апреля.
8. Мамедзаде Н. Взаимоотношения Азербайджанской Республики со славянскими странами СНГ и Восточной Европы. – Баку. – 99 с.

9. Мамедов Г.Н. Современная история Украины (конец XX – начало XXI века). (Учеб. пособие). – Баку. – 166 с. (на азерб. яз.).
10. Курбанова С. Установление сотрудничества между Азербайджаном и Украиной в рамках ГУАМ. – Возрождение – XXI век. – 2004. - № 76. – С. 122. (на азерб. яз.)
11. <http://www.ukremb/azeriland.Com>
<http://www.dostluq.org.ua>